

Kinnitatud direktori 24.09.2025 käskkirjaga nr 1-2/1/2025/2026
Arutatud ja heaks kiidetud õppenõukogus nr 5, 29.08.2025
Arutatud ja heaks kiidetud hoolekogus 17.09.2025
Arutatud ja heaks kiidetud õpilasesinduses 18.09.2025

SAUE KOOL

Õppekava üldosa

SISUKORD

1	ÜLDSÄTTED	3
1.1	Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	3
2	Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted ..	4
2.1	Põhihariduse alusväärtused	4
2.2	Saue Kooli väärtused ja eripära	4
2.3	Põhikooli sihiseade	5
2.4	Pädevused	6
2.5	Õppimise käsitlus	12
2.6	Valdkondadesisesed- ja ülesed lõiminguvõimalused	13
2.7	Õppekeskkond	14
2.8	I kooliastmes taotletavad pädevused	15
2.9	Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes	16
2.10	II kooliastme pädevused	17
2.11	Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes	18
2.12	III kooliastme pädevused	19
2.13	Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes	20
2.14	Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted	20
3	Õppekorraldus	21
3.1	Õppe ja kasvatuse korraldus	21
3.2	Õppe- ja kasvatustegevuse ajakasutus	22
3.3	Tunnijaotusplaan	23
3.4	Kohustuslikud õppeained	25
3.5	Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetus või õppemahtudes tehtud erisused ja nende tegemise põhjendused	25
4	Õppekeskkonna mitmekesisistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline	26
5	III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	27
6	Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus	27
7	Õpilase individuaalse arengu toetamine. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	28
8	Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldus	29
9	Õpilaste ja vanemate teavitamine ja nõustamise korraldus	30
10	Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	31
10.1	Õpetaja töökava	31
11	Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	32

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) Kooli õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- (2) Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- (3) Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor.
- (4) Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena. Ainekavade koostamisel (eelkõige õpitulemuste sõnastamisel) on arvestatud riiklike õppekavade muudatusi, mis on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 23. veebruari 2023. aasta määrusega. Ainevaldkonniti koondatud ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemused ja õppesisu klassiti. Ainekavade arenduse eest vastutavad ainekoondiste juhid ning tööprotsessi kaasatakse kõik aineõpetajad.
- (5) Põhikooli kooliastmed on:
 - o I kooliaste – 1.–3. klass;
 - o II kooliaste – 4.–6. klass;
 - o III kooliaste – 7.–9. klass.
- (6) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - o üldsätted
 - o kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
 - o õppekorraldus;
 - o õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
 - o III kooliastme loovtöö teema valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
 - o õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
 - o hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;

- o karjääriteenuste korraldus;
- o õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- o õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- o kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2 KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA, KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING -PÕHIMÕTTED

2.1 Põhihariduse alusväärtused

- (1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- (2) Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- (3) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad «Eesti Vabariigi põhiseaduses», ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2.2 Saue Kooli väärtused ja eripära

- (1) Saue hariduse lugu saab alguse juba 19. sajandist, kui Saueel olnud oma koolituba. Järgmine koolilugu saab Saueel alguse 1921. aastal ja kestab kuni 1974. aasta kevadeni, kui seoses koolivõrgu reorganiseerimisega suleti Saue 8-klassiline kool. Saue kolmas koolilugu sai alguse 1985. aasta 1. septembril, kui avas oma ukseid Saue uus kool - Saue Keskkool (alates aastast 1998 nimega Saue Gümnaasium).

Alates 1. septembrist 2022 jätkame põhikoolina. Kooli uus nimi on Saue Kool, mis on Saue valla hallatav põhikool.

- (2) Koos Saue Kooli sünniga 2022. aastal, töötasime välja uue kooli visiooni, missiooni ja väärtused koostöös õpetajaskonna, lapsevanemate ja õpilasesindusega.
- (3) Saue Kooli visioon: Saue Kool on kogukonna süda ja vundament XXI sajandile. Oma visiooni elluviimiseks lähtume järgmistest kokkulepitud väärtustest:
 - o hoolivus
 - o koostöö
 - o innovatsioon
- (4) Saue Kooli missiooniks on pakkuda koolirõõmu ja kvaliteetset haridust.
- (5) Saue Kooli tunnuslause „Mõistuse ja südamega“ väärtustab õppimist ja hoolimist.
- (6) Kooli arengu eesmärgid on:

LAPSESÕBRALIK, IGAT ÕPPIJAT TOETAV KOOL – Õpilased soovivad koolis käia ja innustuvad õppimisest, on igakülgsesti toetatud; tulevad ja lahkuvad siit õnnelikult.

KONKURENTSIVÕIMELINE HARIDUS – Igal lõpetajal on võimekus jätkata teda huvitaval haridustasemel.

INSPIREERIV ÕPIKESKKOND – Kool innustab õpilast laiendama oma silmaringi ning avastama ja arendama võimeid maksimaalselt.

PARIMAD ÕPETAJAD – Koolis töötavad õpetajad, kes on koostöised, kvalifitseeritud, motiveeritud ja inspireerivad.

- (7) Õpilase individuaalsust arvestades ja loovust soosides tagame kvaliteetse hariduse ning valmisoleku elukestvaks õppeks.

2.3 Põhikooli sihiseade

- (1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- (2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

- (3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- (4) Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- (5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- (6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- (7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- (8) Lihtsustatud õppe korraldamisel lähtutakse Saue Kooli õppekavas sätestatust ning vajadusel põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas sätestatud erisustest. Lihtsustatud õppel oleva õpilase õppe sisus ja korralduses tehtavad erisused fikseeritakse õpilase individuaalses õppekavas (IÕK).

2.4 Pädevused

- (1) Kooli õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja tulemuslikult toimida.
- (2) Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.
- (3) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- (4) Üldpädevused on:

kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Kultuuri- ja väärtuspädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o arenguestlused;
- o klassijuhatajatunnid;
- o kooli ja klassi ühisüritused, sh lennupõhised üritused;
- o õppekäigud;
- o õpilaste võistlustel ja konkurssidel esinemised;
- o õuesõppetunnid;
- o õpilasesinduse tegevus;
- o kooli õpilastööde näitused;
- o huvitegevus;
- o lastevanematele antavad kontserdid;
- o rahvakalendri tähtpäevade tähistamine;
- o näitused, kontserdid, teatrietendused, võistlused.

sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sotsiaalset ja kodanikupädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o osalemine erinevates projektides;
- o erinevad koostöövormid (paaristööd, rühmatööd jne);
- o huviringide töö;
- o klassiõhtud;
- o õppekäigud ja ekskursioonid;
- o õpilasesinduse töö;
- o heategevusürituste korraldamine;
- o tähtpäevade tähistamine.

enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Enesemääratluspädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o individuaalsed ja ümarlauavestlused õpilastega;
- o arenguestlused;
- o liikluskasvatus;
- o rahuloluküsitlused;
- o eneseanalüüs;
- o spordi-ja liikumispäevade korraldamine;
- o tervislike eluviiside tähtsustamine;
- o koostöö Rajaleidjaga, Töötukassaga (karjäärinõustamine 9. klassile).

õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Õpipädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o erinevate õpistrateegiate, õpistiilide ja õppekeskkondade kasutamine;
- o õppetulemuste analüüsimise oskuse õpetamine;
- o koostöö tugispetsialistidega;
- o osalemine ainekonsultatsioonides;
- o ainevõistlustel – ja olümpiaadidel osalemine;
- o ainenädalad;
- o osalemine ainekonsultatsioonides;
- o loovtööde koostamine, projektides osalemine.

suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Suhtluspädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o väärikas, hooliv ja viisakas käitumine kui osa koolikultuurist;
- o rollimängud, avatud arutelud;
- o omaloominguõhtul osalemine;
- o õpilaste osalemine kooli üritustel ja väljaspool kooli;
- o korrektse keelekasutuse järgimine ainetundides ja tunnivälistes tegevustes;
- o ainenädalad;
- o teatrikülastused;
- o muuseumitunnid;
- o kohustusliku kirjanduse lugemine ja analüüsimine;
- o loovtööde kaitsmine.

matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o ainealased olümpiaadid ja võistlused;
- o õppetöös erinevate e-õpikeskkondade kasutamine;
- o robotika- ja tehnoloogiaringid;

- o õppekäigud;
- o keskkonnateemalised kampaaniad ja üritused;
- o koostöö ülikoolidega (Tartu Ülikool, TalTech jt);
- o õppekäigud erinevatesse looduskeskustesse ja muuseumidesse.

ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske, rakendada finantskirjaoskust.

Ettevõtlikkuspädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o õpilasesinduse tegevus;
- o õpetajate päeva korraldamine;
- o kooli kohvikute korraldamine;
- o heategevuslaad, jõululaad;
- o klassiõhtute ja -hommikute korraldamine;
- o karjääriõppeprogrammi läbiviimine klassijuhatajatunnis;
- o aktiivsete vahetundide korraldamine;
- o ettevõtjatest külalisesinejatega kohtumised;
- o loovtööde tegemine;
- o projektides osalemine.

digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma

privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevust kujundatakse erinevate õppeainete ning klassi- ja kooliväliste tegevuste kaudu nagu näiteks:

- o digiõppe tunnid ja informaatika tunnijaotusplaanis;
 - o erinevate e-õppekeskkondade kasutamine;
 - o kooli e-posti kasutamine;
 - o Stuudiumi kasutamine;
 - o loovtööde vormistamine;
 - o erinevate digitaalsete vahendite kasutamine õppetöös;
 - o loodusainetes interaktiivsete katsevahendite ja õppekeskkondade kasutamine.
- (5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
- (6) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.
- (7) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist.
- (8) Õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:
- o keel ja kirjandus;
 - o kehaline kasvatus;
 - o kunstained;
 - o loodusained;
 - o matemaatika;
 - o sotsiaalsained;

- o tehnoloogia;
- o võõrkeeled.

(9) Loetletud ainevaldkondade valdkonnapädevuste ja õppeainepädevuste ning nende kaudu ka üldpädevuste kujunemist kirjeldatakse kooli õppekava ainekavades.

2.5 Õppimise käsitlus

- (1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
- (2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
- (3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- (4) Õpet kavandades ja ellu viies:

- o arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
- o arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- o võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- o kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- o luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- o kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- o kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- o kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

2.6 Valdkondadesisesed- ja ülesed lõiminguvõimalused

- (1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- (2) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
- (3) Valdkondadesisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused:
 - o erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel;
 - o õppeainete ühiste rõhuasetuste abil;

- o koolisest projektide abil;
- o läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste abil;
- o õppeülesannete ja-viiside abil.

2.7 Õppekeskkond

- (1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- (2) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- (3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - o osaleb kogu koolipere;
 - o luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
 - o koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - o jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - o märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
 - o välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - o ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - o luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
 - o luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - o luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;

- o korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- o korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

(4) **Füüsilist keskkonda** kujundades jälgib kool, et:

- o kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- o õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- o kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- o ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- o kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
- o on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

(5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

2.8 I kooliastmes taotletavad pädevused

(1) Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- o peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- o tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- o teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

- o oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- o suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- o mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- o arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- o käitub loodust hoidvalt;
- o oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- o oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- o austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- o oskab ilu märgata ja hinnata, hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- o hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- o oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- o teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

2.9 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

- (1) Esimeses kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:
- o kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;

- o positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- o õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- o eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- o põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- o õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(3) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

2.10 II kooliastme pädevused

(1) Teise kooliastme lõpus õpilane:

- o hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- o oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- o väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- o oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- o oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- o oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;

- o tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- o on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- o väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- o oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- o oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- o tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- o väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- o väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- o on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2.11 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

- (1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmiste- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
 - o õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - o huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - o õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - o õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise

eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

2.12 III kooliastme pädevused

(1) Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- o tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- o tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- o on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- o on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- o suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- o valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- o suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- o mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- o oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- o suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- o on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

- o suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- o väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- o mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

2.13 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

(1) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitootlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidel ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- o õpimotivatsiooni hoidmisele;
- o õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- o erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- o pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- o õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- o õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

2.14 Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- o õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- o aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

- o läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- o korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad on:

- o elukestev õpe ja karjääri kujundamine;
- o keskkond ja jätkusuutlik areng;
- o kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- o kultuuriline identiteet;
- o teabekeskond ja meediakasutus;
- o tehnoloogia ja innovatsioon;
- o tervis ja ohutus;
- o väärtused ja kõlblus.

Liikluskasvatuse teemad käsitletakse kõikides kooliastmes klassijuhatajatunni raames ja lõimituna teistes õppeainetes vastavalt teemale ning vajadusele. I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes õpilase koduümbruse liikluskeskkonnast. 3. klassis viiakse läbi jalgratturite koolitust juhilubade taotlemise eesmärgil huviringina.

II ja III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine õpilase enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

3 ÕPPEKORRALDUS

3.1 Õppe ja kasvatus korraldus

- (1) Õppe- ja kasvatustegevus koolis on traditsioonilise korraldusega s.t. kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõpe) toimuvad koolis või väljaspool kooli õppekäigu või ekskursioonina.
- (2) Tundide jaotus klassiti määratakse kindlaks tunnijaotusplaanis.
- (3) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist

või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

- (4) Õpiväljundite saavutamise kontrollimiseks viiakse koolis läbi tasemetöid ja korraldatakse üleminekueksameid. Tasemetööd toimuvad II ja III kooliastme algul.
- (5) 8. klassi õpilased sooritavad üleminekueksami.
- (6) Kolmandas kooliastmes koostavad õpilased loovtöö. Loovtöö kord esitatakse kooli õppekava lisas.

3.2 Õppe- ja kasvatustegevuse ajakasutus

- (1) Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Õppeaasta koosneb kolmest õppetrimestrist ning lähtume haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.
- (2) Õppetrimestrites on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.
- (3) Õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
 - o 1. klassis 20;
 - o 2. klassis 23;
 - o 3. ja 4. klassis 25;
 - o 5. klassis 28;
 - o 6. ja 7. klassis 30;
 - o 8. ja 9. klassis 32.
- (4) Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste nagu pikapäevarühmas ja ringides korraldavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust.
- (5) Kooli päevakava kehtestab direktor.

3.3 Tunnijaotusplaan

PÕHIKool															
	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	7. klass	8. klass	9. klass
eesti keel	19	1	7	7	6	11	2	6	4	3	6	1	3	2	2
kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
A- võõrkeel	3				3	9	2	4	4	3	9		3	3	3
B- võõrkeel						3				3	9		3	3	3
matemaatika	10	4	4	5	5	13	2	5	5	5	13	2	5	5	5
loodusõpetus	3		1	1	1	7		2	2	3	2		2		
geograafia											5		1	2	2
bioloogia											5		1	2	2
keemia											4			2	2
füüsika											4			2	2
ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2

inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
ühiskonnaõpetus						1				1	2				2
muusika	6		2	2	2	4		2	1	1	3		1	1	1
kunst ja tööõpetus	4,5+ 4,5		3	3	3										
kunst						3	1	2	1	1	3		1	1	1
käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus						5		1	2	2	5		2	2	1
kehaline kasvatus	8	1	3	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
informaatika		2		1	1		2		1	1					
loovtöö												1	1		
kokku:	60	8	20	23	25	73	10	25	28	30	90	4	30	32	32
lubatud suurim nädalakoormus	60	8	20	23	25	73	10	25	28	30	90	4	30	32	32

3.4 Kohustuslikud õppeained

(1) Kooli õppekavas on esitatud järgmised õppeainete ainekavad:

- o keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
- o kehaline kasvatus: ujumine, rütmika, kehaline kasvatus (lisa 2);
- o kunstained: muusika, kunst (lisa 3);
- o loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- o matemaatika: matemaatika (lisa 5);
- o sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 6);
- o tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7), informaatika (lisa 9);
- o võõrkeeled: A – võõrkeel (inglise keel), B – võõrkeel (vene keel, saksa keel, hispaania keel) (lisa 8).

3.5 Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetus või õppemahtudes tehtud erisused ja nende tegemise põhjendused

- (1) Kool kasutab vaba tunniressurssi põhiaainete kinnistamiseks ja digipädevuste arendamiseks. Digipädevusi õpetatakse integreerituna aineõppesse, et tagada digioskuste järk-järguline omandamine lähtudes õpilase digipädevusmodelist. Põhiaainete kinnistamise eesmärk on luua tugev alus õpilase kognitiivsele arengule ja akadeemilisele edule, arendades samal ajal analüütilist mõtlemist ja probleemide lahendamise võimekust tagades seega jätkusuutlik intellektuaalne areng.
- (2) Esimeses kooliastmes kasutab kool vaba tunniressurssi järgmiselt: üks tund on lisatud eesti keelele, mis võimaldab süvendada lugemis- ja kirjutamisoskust ning toetada keelelist eneseväljendust, mis on aluseks kõigi teiste õppeainete omandamisele. Neli matemaatika lisatundi toetavad õpilaste mitmekülgset arengut, võimaldades mänguliste ja praktiliste õppemeetodite rakendamist, erineva tasemega õpilaste toetamist ning oskuste kujundamist matemaatiliste seoste märkamiseks igapäevaelus. Üks kehalisele kasvatusle lisatund toetab õpilaste kehalist aktiivsust, arendab liikumisoskusi ning kujundab tervislikke eluviise juba varases eas. Kaks lisatundi on suunatud informaatikale, et kujundada õpilastes varakult oskuslik, turvaline ja vastutustundlik digikeskkonna kasutamine. Lisatunnid võimaldavad süsteemselt arendada tehnoloogilist kirjaoskust, toetada loovat ja probleemilahenduslikku mõtlemist ning integreerida digivahendeid õppeprotsessi osana.

- (3) Teises kooliastmes kasutab kool vaba tunniressurssi järgmiselt: kaks lisatundi on lisatud eesti keelele, mis võimaldavad süvendada tekstide mõistmist, arendada õigekirja ja suulist väljendusoskust, toetades õpilaste keelelist arengut. Kaks lisatundi on antud A-võõrkeelele, mis aitavad kujundada tugeva aluse keeleõppele, pakkudes rohkem võimalusi suhtlusoskuse, sõnavara ja kuulamisoskuse arendamiseks. Kaks lisatundi matemaatikas võimaldavad süveneda keerukamatesse teemadesse, arendada loogilist mõtlemist ja pakkuda tuge erineva tasemega õpilastele. Üks lisatund ajalooos, võimaldab paremini mõista ajaloolisi seoseid, arendada ajalooteadmisi ja kujundada kriitilist mõtlemist. Üks lisatund kunstis toetab loovuse ja visuaalse eneseväljenduse arengut, pakkudes rohkem aega praktilisteks tegevusteks ja projektideks. Kaks lisatundi informaatikat aitavad kujundada oskuslikku, turvalist ja vastutustundlikku digikäitumist ning arendada tehnoloogilist kirjaoskust ja loovat probleemilahendust.
- (4) Kolmandas kooliastmes kasutab kool vaba tunniressurssi järgmiselt: üks lisatund on lisatud eesti keelele, mis võimaldab süvendada tekstide analüüsi- ja tõlgendusoskust ja arendada argumenteerimisvõimet. Kaks lisatundi matemaatikas aitavad süvendada probleemilahendusoskust, toetada keerukamate teemade mõistmist ning edasist õpiteed reaalinnetes. Loovtöötund võimaldab juhendatud protsessi, mis toetab iseseisva töö oskuste, aja planeerimise ja eneseväljenduse arengut ning aitab kujundada vastutustundlikku ja eesmärgistatud tegevust.
- (5) Koolis õpetatakse alates 3. klassist A-võõrkeelena inglise keelt ja alates 6. klassist õpilase valikul B-võõrkeelena vene, saksa või hispaania keelt. Võimalusel kool täiendab B-võõrkeelte valikut.
- (6) Karjääriõpetuse ainekava läbitakse klassijuhatajatundides.

4 ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED, SH ÕPPEKAVA RAKENDAMIST TOETAVAD TEGEVUSED, ÕPPEKÄIGUD JA MUU TAOLINE

- (1) Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmisi tegevusi:
- o osalemine ainealastes, klassidevahelistes, ülekoolilistes, rahvusvahelistes projektides;
 - o ainenädalad, koolisisesed ainevõistlused (olümpiaadid, konkursid jne);

- o õpilastele, õpetajatele ja lapsevanematele suunatud koolitused (loengud jne);
- o üld-, valdkonna- ja ainepädevuste kujundamist toetavad õppekäigud;
- o projektid, mis võimaldavad toetust õppekäikudeks õppeaasta jooksul;
- o erinevate tähtpäevadega seotud ettevõtmised.

5 III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

- (1) III kooliastmes korraldab kool õpilastele õppekava läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm. Loovtöö teema valib (valivad) õpilane (õpilased). Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.
- (2) Loovtööde korraldamise juhend on esitatud kooli õppekava lisas nr 10.

6 ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

- (1) Saue Kooli (edaspidi *kool*) hindamise eesmärgiks on:
 - o toetada õpilase arengut;
 - o anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
 - o innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - o suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - o suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - o anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks;
 - o suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid.
- (2) Kooli hindamisjuhend on esitatud õppekava lisas nr 11.

7 ÕPILASE INDIVIDUAALSE ARENGU TOETAMINE. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

- (1) Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi.
- (2) Õpilase toetamise põhimõtted:
 - o iga õpilane saab õppida vastavalt oma võimetele ja vajadustele ning teha võimalusel valikuid oma huvidest lähtuvalt;
 - o õpilase individuaalseid vajadusi (sh eripärasid ja huve) märgatakse ning nendega arvestatakse õppe- ja kasvatusprotsessi korraldamisel ja läbiviimisel;
 - o õpilase toetamine toimub meeskonnatöös, parima tulemuse saavutamiseks tehakse koostööd erinevate osapoolte ja valdkondadega.
- (3) Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.
- (4) Õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks kohandab õpetaja õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi. Kool võib vajadusel kaasata klassi õpetaja abi või abiõpetaja ning moodustada õpiabirühmi või eriklasse. Õpe õpiabirühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud.
- (5) Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.
- (6) Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul korraldada eesti keele õpet „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B võõrkeele õppest.
- (7) Õpilase toetamiseks saab vastavalt kooli võimalustele lisaks rakendada üldist tuge ning kui see ei anna tulemusi, siis tõhustatud tuge või erituge.
- (8) Üldise toe raames rakendatakse õpilasele vanema nõusolekul järgmisi meetmeid:
 - o tugispetsialisti teenus;

- o individuaalne õppekava või käitumise tugikava;
 - o õpilase toetamine õpiabirühmas.
- (9) Tõhustatud või eritoe raames rakendatakse õpilasele koolivälise nõustamismeeskonna otsusel ja vanema nõusolekul järgmisi meetmeid:
- o tugispetsialisti teenus;
 - o individuaalne õppekava või käitumise tugikava;
 - o õpilase toetamine õpiabirühmas või eriklassis.
- (10) Tõhustatud või eritoe õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainetele mõeldud tunniressurssi.
- (11) **Tugispetsialisti teenus** on eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi või sotsiaalpedagoogi teenus.
- (12) **Individuaalne õppekava (IÕK)** on eesmärgistatud plaan mida rakendatakse õpilasele kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga.
- (13) **Käitumise tugikava (KTK)** on eesmärgistatud plaan mida rakendatakse õpilasele kellel on sotsiaalsed või emotsionaalsed probleemid või käitumisraskused.
- (14) **Õpiabirühm** on toetav meede õpiraskustega või välja kujunemata õpioskustega õpilastele, kellel vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õpetuse individualiseerimisele on raskused õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste saavutamisel. Õpiabitunde võib rakendada ka lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib klassis, kus õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava alusel.
- (15) **Eriklass** on toetav meede tõhustatud ja eritoe otsusega õpilaste võimetekohaste õpitulemuste saavutamiseks. Eriklassi nimetatakse Saue Koolis väikeklassideks.

8 KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

- (1) Karjäärinõustamisega aidatakse õpilasel arendada teadlikust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjäärioskuste tegemist ja eneseteostust.
- (2) Karjääriõpetuse peateemadeks on:

- o enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel;
- o õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine;
- o karjääri planeerimine ja otsustamine.

(3) Koolis kuuluvad karjääriteenuste süsteemi:

- o erinevate õppimisvõimaluste tutvustamine eri ainetundides ja klassijuhatajatundides;
- o silmaringi laiendamine läbi vastavate messide külastamise;
- o kohtumiste korraldamine erinevate spetsialistide, teiste koolide esindajate, vilistlastega;
- o spetsialistide juhendamisel kutsesobivustestide täitmine, õpiplaani koostamine ning rollimängud.

(4) Karjääriplaneerimisel kasutatakse koolis nii individuaalseid kui ka grupinõustamisi. Individuaalnõustamisel osaleb lisaks õpilasele soovi korral ka lapsevanem. Vajadusel lepitakse kokku korduskohtumine. Grupinõustamisel osaleb grupp, klass. Grupinõustamisel tehakse erinevaid teste, rollimänge ja tutvustatakse erinevaid õppimisvõimalusi.

(5) Koolis nõustavad õpilasi vastavalt oma pädevusele psühholoog, aineõpetajad ja klassijuhatajad.

9 ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

- (1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendav pedagoogiline juhendamine (konsultatsioonid) väljaspool õppetunde.
- (2) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (3) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates

küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

- (4) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

10 ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

- (1) Saue Kooli üheks väärtuseks on koostöö.
- (2) Õpetajate ainealane koostöö on korraldatud läbi ainekoondiste. Ainekoondised tegelevad ainekavade ja töökavade koostamise ning uuendamisega, üldtööplaani koostamisega, ainealaste ettevõtmiste planeerimise ja korraldamisega, määravad ühiselt ära õppetöös kasutatavad õppevahendid ning tegelevad muude ainealaste küsimustega.

10.1 Õpetaja töökava

- (1) Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja õppetegevusi.
- (2) Töökava koostamine ja arendamine kuulub õpetaja kohustuste hulka. Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õpetaja esitab töökava enne õppeaasta algust kooli elektroonilises võrgus. Töökava võib esitada lennupõhiselt.
- (3) Töökavas täpsustatakse:
- o kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi;
 - o kasutatavat õppekirjandust ja -materjale;
 - o õpetajate vahelist koostööd;
 - o õppeaasta üldtööplaani.
- (4) Klassijuhataja töökavas näidatakse ära:
- o klassi õppe-kasvatustöö eesmärgid ja tegevused nende saavutamiseks;
 - o klassijuhatajatundides käsitletavat teemat;

- o klassi ettevõtmised.

(5) Iga õppetrimestri algul teeb õpetaja oma töökava alusel õpilastele teatavaks õppeaines läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid ja kokkuvõtva hinde kujunemise põhimõtted. Samas teeb õpetaja teatavaks konsultatsioonide ajad, nõutavad õpitulemused, nende kontrollimise/hindamise aja ja vormi (ainenõuded) ning järelevastamise ja järeltööde sooritamise korra ja ajad.

11 KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

- (1) Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.
- (2) Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse õppeasutuse pidaja ja riikliku järelevalve läbiviija märkused ja ettepanekud.
- (3) Õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks koostatakse igal aastal kooli õppekava arenduse tegevuskava, kus näidatakse ära konkreetsed tegevused ja töövormid ning nende eest vastutajad. Õppekava arenduse tegevuskava on kooli üldtööplaani osa.
- (4) Õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.